

По-важно за нас в случая е да проследим как Вапцаров отвърща на обвинението. Запазен е протоколът от разпита му на 1.2.1941 г., където обвиняемият казва следното:

Никола Йонков е поетичният ми псевдоним и този човек (става дума за подателя на писмото позив с инструкции за агитиране в полза на Соболевата акция, намерено при обиска у Вапцаров – б. м., Г. Г.), изглежда, ме е познавал от книгата ми, издадена през 1940 г. със заглавие „Моторни песни“. (...)

Предполагам, че не са имали желание да ми напакосят, но някой доброжелател е искал да ме информира просто какво става, понеже съм известен, особено между младежта, като поет със силно социална отзивчивост. Плод на тази отзивчивост, плод на това писмо и на коментатора на Радио София, който по това време постоянно апелираше за спиране на пръсканите по улиците позиви, се яви и стихотворението ми „Селска хроника“.

Нито стихотворението, нито писмото съм прочел някому, защото ако бях го прочел някому, стихотворението поради своята агитационна форма (агитка) би се разнесло в Банско и тогава съвсем ясно щеше да разбере полицията, че съм го разпространявал... (подч. мое – Г. Г.)

Няколко неща веднага впечатляват в тези показания. Най-напред настояването от страна на обвиняемия Вапцаров върху статута му на поет, автор на книга, изрично посочена с годината на издаване и заглавието. На три места в този кратък текст Вапцаров настоява на своята идентичност и разпознаваемост като поет. Упоменава изрично литературната си известност – „понеже съм известен, особено сред младежта“, и социалната отзивчивост. Нямаме друг запазен текст от него, литературен или паралитературен, в който така настойчиво да се афишира поетът в биографията му. От една страна, това акцентиране на фигурата на „поета“ като че ли е част от авторовата стратегия да бъде върнато стихотворението в полето на литературното и да бъде накарана съдебната институция да го прочете именно като художествен факт, което би го направило ненаказуемо.

В самия край на показанията обаче ставаме свидетели на интересно преобръщане. Досегашната съзнателно избрана стратегия сякаш е забравена и авторът открито признава както формата – „агитационна форма (агитка)“ – на стихотворението си, така и въздействието, което би имало то, ако го бе прочел някому – „би се разнесло в Банско“. За миг зърваме в тези редове една противна на защитната стратегия искрена (или желана) авто-